

DE EERSTE STAP NAAR EEN DUURZAME INDUSTRIE

Als je het milieu vervuilt, moet je betalen. Dat lijkt logisch, maar in de praktijk gebeurt het vaak nog niet. De raffinaderijen, chemie en kunstmestfabrikanten in ons land springen eruit als grootste vervuilers. Vanaf januari gaan zij daar eindelijk voor betalen via een CO₂-heffing. Maar dan moeten de Eerste en Tweede Kamer wel instemmen met het wetsvoorstel.

Tijdens de onderhandelingen voor het Klimaatakkoord hebben wij ons hiervoor met succes ingezet. De industrie wilde er lang niet over praten, maar uiteindelijk besloot het kabinet de CO₂-heffing toch in te voeren. De eigen plannen van de industrie leverden namelijk te weinig op. De bedrijven vrezen nu voor economische gevolgen. Gelukkig zijn die gering, en volgens het kabinet ook aanvaardbaar. We zijn daarom blij dat het kabinet vasthoudt aan het voorgenomen beleid.

CO₂-uitstoot krijgt een prijs

In 2021 wordt elke ton CO₂ die kan worden vermeden, belast met 30 euro. Dat loopt op tot 125 euro in 2030. De heffing wordt terugbetaald als subsidie voor wie verduurzaamt. Zo wordt duurzaam ondernemen concurrerend.

De bedrijven kunnen hun beleid en ambities aanpassen aan de CO₂-heffing, en koploper worden in verduurzaming. Maar: de heffing in het wetsvoorstel belast alleen de 'vermijdbare' uitstoot. En niet alle uitstoot.

In een echt toekomstgerichte economie heeft alle milieuschade een prijs

Europese regels

Om de Nederlandse industrie duurzaam te maken, is deze nationale heffing nodig. Daar komt in principe nog een CO₂-prijs bovenop die bedrijven betalen binnen het Europese emissiehandelssysteem (ETS). Toch is ook daar

in de praktijk nog de meeste uitstoot gratis. De industrie wordt namelijk vaak ontzien vanwege concurrentierisico's. Dit systeem moet de komende tijd veranderen, omdat Europa de doelstelling wil verhogen naar 55 of zelfs 60 procent CO₂-reductie in 2030.

Eerste stap in de goede richting

De eerste stap is gezet met dit wetsvoorstel voor een nationale CO₂-heffing. Wij zetten ons ervoor in dat deze wet echt wordt aangenomen. En dat uiteindelijk alle CO₂ een prijs krijgt, ook op Europees niveau. In een echt toekomstgerichte economie, heeft tenslotte alle milieuschade een prijs.

DE KANSEN VOOR EEN GROEN HERSTEL

Door de coronacrisis ervaren we meer dan ooit hoe belangrijk de kleine dingen om ons heen zijn. Groen in de tuin of het park, een schone, blauwe lucht, verse groente van de lokale boer en de voordelen van thuiswerken. Dit willen we natuurlijk vasthouden, maar dan moeten we de omslag maken naar een duurzame economie. Samen met experts maakten wij daarom een investeringsplan voor een groen herstel na de coronatijd.

Samen met experts maakten wij een investeringsplan voor een groen herstel na de coronatijd

De overheid moet investeren in een nieuwe, toekomstbestendige economie in plaats van in de oude economie met kolencentrales en een groeiende luchtvaart. Wij pleiten daarvoor in gesprekken met politici en ambtenaren. Ook onderzoeken we welke duurzame projecten financiële steun nodig hebben en waar we groene banen kunnen creëren.

Een voorbeeld hiervan is dat de overheid kan investeren in omscholing: van banen in de fossiele sector naar werk in de zonnepanelensector. Wij oefenen druk uit op de politiek om de financiële middelen hiervoor uit het Groeifonds te halen dat het kabinet met Prinsjesdag heeft gepresenteerd. Daarnaast lobbyen wij voor minder vliegverkeer en meer investeringen in internationaal treinverkeer, zodat het aantrekkelijker wordt voor mensen om te kiezen voor de trein.

Meer weten over ons plan? Zie: www.natuurenmilieu.nl/groenherstel

BEDANKT VOOR UW MENING

Onlangs hebben wij u via een enquête gevraagd naar uw mening over Natuur & Milieu. Heel fijn dat u in groten getale reageerde! Dat is voor ons heel waardevol. Uit de enquête bleek dat u het belangrijk vindt dat wij een rol spelen in het politieke en maatschappelijke debat, en dat we samenwerken met andere organisaties. Ook mogen we ons meer profileren op de onderwerpen luchtvaart, landbouw en circulaire economie. In deze *Update* leest u meer over deze onderwerpen.

KORT NIEUWS

VAN WEGWERPCULTUUR NAAR HERBRUIKBARE OPLOSSINGEN

Oceanen vol afval en een samenleving waarin weggooien normaal is. Daar gaat Natuur & Milieu samen met Enviu en Recycling Netwerk Benelux wat aan doen. Dit najaar startten we het meerjarige gezamenlijke project 'Mission Reuse'. Het doel is om de wegwerpcultuur te veranderen in een circulair systeem, waarbij het hergebruiken van spullen standaard is.

Met publiekscampagnes en lobby zorgen we ervoor dat de overheid innovatieve oplossingen ondersteunt en stimuleert. We delen onze kennis en zorgen dat de juiste mensen, met de juiste informatie de beste beslissingen nemen. Zo willen we herbruikbare verpakkingen zichtbaar, toegankelijk en betaalbaar maken voor iedereen.

Volg dit project op: www.missionreuse.com.

OESTERS IN QUARANTAINES VOOR DE RIJKE NOORDZEE

We versterken de onderwaternatuur met de projecten van De Rijke Noordzee. In het project met Blauwwind brengen we de ideale leefomgeving in kaart van oesters op de funderingen van windmolens. Oesters zijn van belang voor een gezond ecosysteem; ze trekken namelijk veel ander zeeleven aan, filteren water en bouwen riffen.

Voordat de oesters worden uitgezet in windparken worden ze in quarantaine gehouden. Zo weten we zeker dat de gezonde oesters geen uitheemse soorten meenemen.

Gedurende de quarantaine worden de schelpdieren schoongemaakt en gemeten. In oktober zijn de mandjes met oesters uitgezet in het windpark van Blauwwind (Borssele III en IV). We verwachten dat ze zich in het late voorjaar gaan voortplanten en hopen dat de oestervarven zich gaan vestigen op de fundering van de windmolens.

WARMTENETTEN IN DE ENERGIETRANSITIE

Groen en makkelijk: dat zijn warmtenetten. Alles wordt voor je geregeld, je hoeft niets uit te zoeken en geen moeilijke keuzes te maken. Bovendien doe je het samen. Wanneer er een warmtenet in jouw wijk wordt aangelegd, zet je met z'n allen een belangrijke stap op weg naar groene warmte in huis. Warmtenetten zijn niet nieuw. Het eerste Nederlandse warmtenet werd al aangelegd in 1923. Vandaag de dag zijn er 450.000 woningen op een warmtenet aangesloten, en in 2030 naar verwachting 1,2 miljoen. Volgens ons zijn warmtenetten essentieel voor de overgang naar gasvrij verwarmen. Meer weten over warmtenetten? Ga verder de diepte in op www.ontdeketwarmtenet.nl.

WAT DOET... ATSE VAN PELT

Atse werkt sinds 2017 bij Natuur & Milieu als projectleider binnen het thema Energie, na een studie innovatie- en energiewetenschappen. Door zijn brede achtergrond is hij in staat om mee te werken op alle onderwerpen binnen het thema, zoals isolatie, duurzaam verwarmen, waterstof, energieopslag, warmtenetten, wind- en zonne-energie, en CO₂-opslag. 'Het leuke van mijn werk is dat het zo divers is!' vertelt Atse. 'De ene dag ben je bezig met berekeningen, de andere dag zit je in een overleg met ambtenaren. Daarna ga je meedenken over een publiekscampagne en tussendoor is het ook nog belangrijk om in de gaten te houden wat er in de politiek gebeurt en daarop in te spelen.'

In augustus bracht hij samen met collega's de Gasmonitor uit. Atse: 'Daarin kijken we naar het aantal verkopen van alternatieven voor de gasketel. Dit onderzoek is belangrijk omdat we daarmee inzicht krijgen in het tempo van de verduurzaming in de gebouwde omgeving.'

Hij is nu bezig met de Stroomranking. 'In dit onderzoek brengen we jaarlijks de duurzaamheid van Nederlandse stroomleveranciers in kaart. Transparantie over duurzaamheid van stroom is voor consumenten belangrijk. Want daarmee kunnen ze een onderbouwde keuze voor groene stroom maken!'

WATERKWALITEIT IN EIGEN BUURT MASSAAL GEMETEN

Natuur & Milieu deed in de zomer weer het grote burgeronderzoek 'Vang de Watermonsters', om de waterkwaliteit van kleinere wateren in kaart te brengen. Dit deden we samen met de ASN Bank en zeven waterschappen. Door vervuiling staat die kwaliteit onder druk. Dit bedreigt het leven in en rond het water. Ruim 2.600 burgerwetenschappers keken met de meetkit naar de waterkwaliteit in hun buurt. Uit al deze meetlocaties kozen we honderd plekken die we samen met ecologen van het Nederlands Instituut voor Ecologie verder onderzochten. De resultaten laten zien dat 80 procent van de onderzochte wateren matig of onvoldoende scoort. De onderzoeksresultaten zijn te vinden op: www.watermonsters.natuurenmilieu.nl.

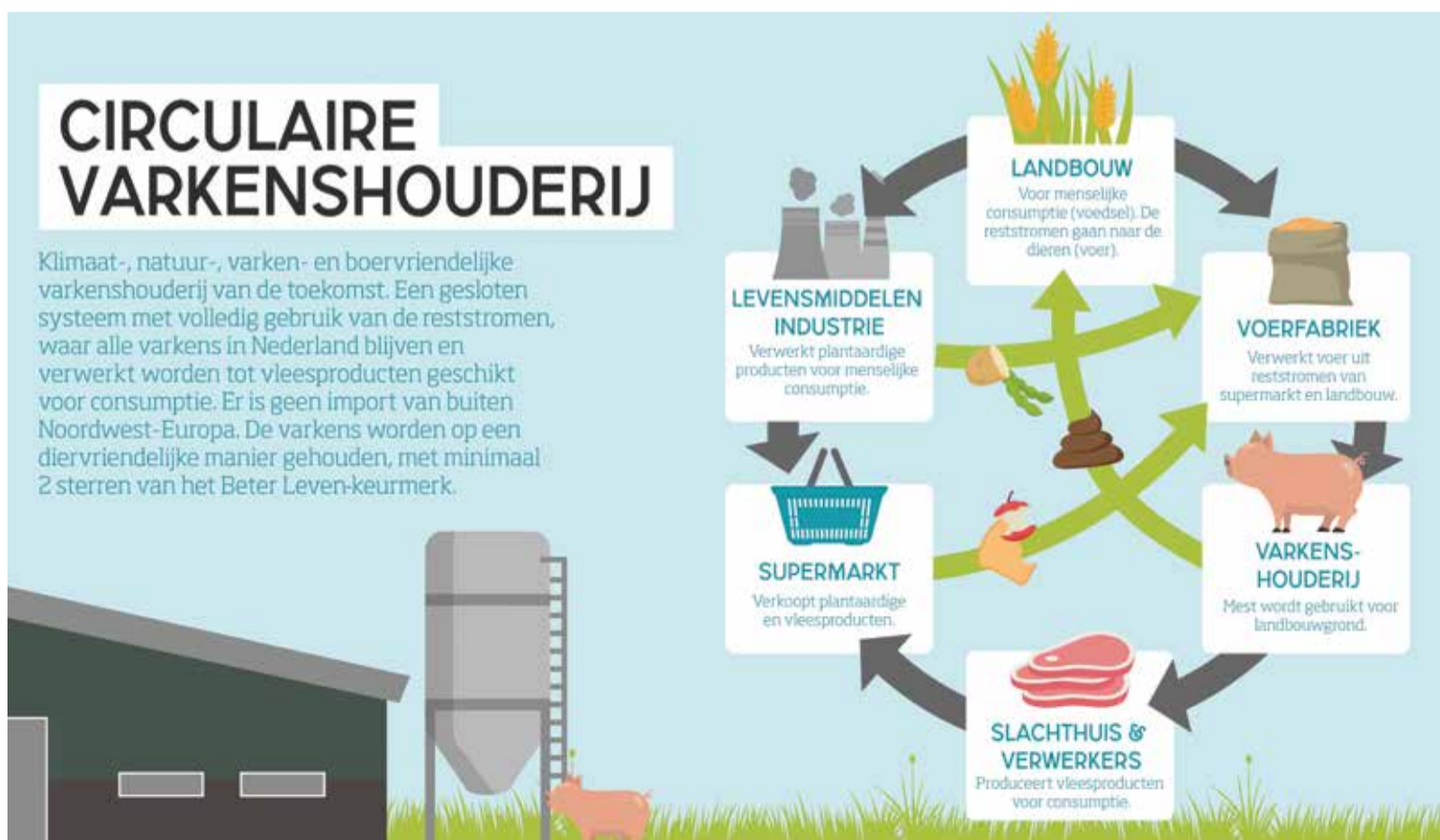
UTRECHT BIJVRIENDELIJKSTE GEMEENTE 2020

De gemeente Utrecht is door Nederland Zoemt verkozen tot bijvriendelijkste gemeente van Nederland. Utrecht zet zich bijzonder in om van de gemeente een veilige en voedselrijke thuishaven te maken voor wilde bijen. Ze scoorden hoog op alle criteria voor bijvriendelijk beheer. De gemeente zorgde onder meer voor jaarrond bloeiende planten, bijvriendelijk bermbeheer, en nestgelegenheden voor wilde bijen. Utrecht neemt zijn inwoners hierin mee en legt uit wat mensen zelf kunnen doen om de leefomstandigheden van wilde bijen te verbeteren. Daarnaast organiseerden ze een ludieke publiekactie, waarbij de reclamemast langs de A2 is volgehangen met bijenhôtels. Het omringende gebied is ingezaaid met 7000 m² bijvriendelijk zaadmengsel. Kortom: een terechte winnaar!

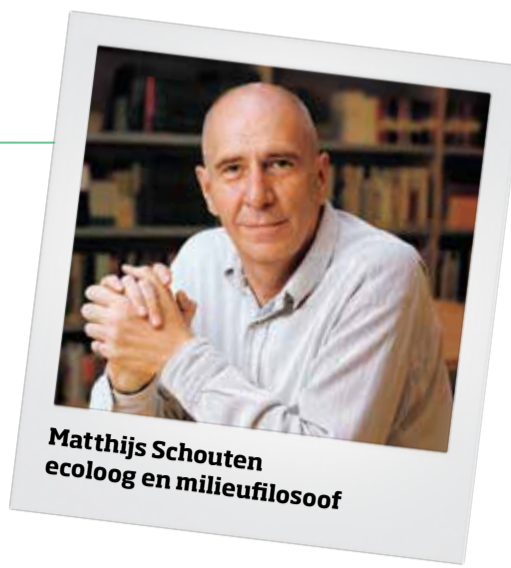

DUURZAME VARKENSHOUDERIJEN – DE CIRKEL IS ROND

Voor een toekomstbestendig voedselsysteem zullen we anders moeten consumeren én produceren. Wij zien daarin een belangrijke rol weggelegd voor de varkenshouderijen in ons land, namelijk door het sluiten van hun kringlopen. In een gesloten systeem wordt er zuiniger met grondstoffen omgegaan en worden de reststromen optimaal benut. Zo wordt de mest gebruikt op de landbouwgrond in plaats van kunstmest. Varkens worden alleen gevoerd met restjes voedsel die verwerkt zijn tot veevoer, zodat er minder geïmporteerd hoeft te worden. Lees meer over kringlooplandbouw op: www.natuurenmilieu.nl/landbouw.

'NATUUR IS OVERAL, OOK IN DE ACHTERTUIN EN IN DE STRAAT'

Matthijs Schouten
ecoloog en milieufilosoof

DAADKRACHT EN OPTIMISME ZIJN AANSTEKELIJK

Door Marjolein Demmers
Directeur Natuur & Milieu

Herkent u dat? Als iemand in de straat, met hetzelfde oude huis, overstapt op een warmtepomp, voelt u het dan ook kriebelen? 'Dat is misschien iets voor mij!' Dit werkt ook zo in het bedrijfsleven en de politiek. Als er één schaap over de dam is... Daarom is het leiderschap van Europa zo inspirerend. Voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen draait er niet omheen en gaat voor 55 procent CO₂-reductie in 2030. En het Europees Parlement stemde zelfs voor 60 procent!

Bij de coronacrisis zagen we hoe hard de wereld kan omschakelen als het moet

Duurzame keuzes zijn eigenlijk vooral een kwestie van 'zien' en 'willen'. Bij de coronacrisis zagen we hoe hard de wereld kan omschakelen als het moet. Voor het klimaat zijn we ook op weg. Natuur & Milieu werkt nog steeds hard mee aan alle uitvoeringstafels van het Klimaatakkoord. Daar maken we sprongen vooruit. Er komt een CO₂-heffing voor de industrie en door de subsidie op (tweedehands) elektrische auto's neemt de verkoop in rap tempo toe. Ook werken we aan een kilometerheffing voor personenauto's. Maar dit is nog niet genoeg. Want, zoals ook u weet, dringt de tijd om fossiele brandstoffen drastisch af te bouwen en ons leefklimaat veilig te stellen.

Toch zijn we optimistisch, want verandering hangt in de lucht. Zoals Frans Timmermans zei: 'Er kan altijd een crisis opduiken die het klimaatbeleid naar de achtergrond drukt, maar Moeder Aarde houdt ons bij de les.' Laten we er daarom ook in Nederland een schepje bovenop doen. Het volgende kabinet is hiervoor cruciaal. De eerste stappen zijn gezet, belangrijke lessen geleerd, maar veel onderwerpen hebben nog aandacht nodig. Laten we elkaar daarom feliciteren met de duurzame verandering die we bereikt hebben en elkaar aanmoedigen. Samen kunnen we nog veel meer!

Het aantal plant- en diersoorten holt wereldwijd achteruit. Daarom is herstel van de biodiversiteit een van de kerndoelen van Natuur & Milieu. Maar hoe heeft het zover kunnen komen? Wij spraken met ecoloog en milieufilosoof Matthijs Schouten. Volgens hem ligt de oorsprong in onze relatie met de natuur: 'Natuur is niet een stukje grond ergens met wat leuke planten en dieren erop dat we beschermen als er wat geld over is. Nee, het is de basis van ons welzijn.'

Matthijs Schouten was al op jonge leeftijd verknocht aan de natuur. Een studie biologie was voor hem dan ook een vanzelfsprekende keuze. Hij startte met zijn studie in 1969, een rumoerige tijd waarin door de ruilverkaveling het landschap op de schop ging. Landbouwpercelen werden vergroot, sloten gedempt en houtwallen verwijderd. Schouten: 'Ik ging mij daardoor afvragen: waarom handelen we zo? Wat is ons beeld van de relatie tussen mens en natuur?' Zijn studie biologie beantwoordde die vraag niet. Het antwoord vond hij uiteindelijk in de milieufilosofie.

U stelt dat onze relatie met natuur zorgt voor een teruggang in biodiversiteit. Hoe ziet die relatie eruit?

'Milieufilosofen hebben vier manieren omschreven waarop de mens zijn relatie met de natuur kan zien. Namelijk: de mens als eigenaar, rentmeester, partner of participant van de natuur. Het eerste denkbeeld is typisch westers. De natuur is daarbij slechts een verzameling objecten die mensen kunnen gebruiken. De andere denkbeelden zie je meer terug in andere culturen. Zo staat in de islam en het jodendom het beeld van de rentmeester centraal: de mens mag de natuur bewerken, maar moet deze ook bewaren. Een stap verder is de mens als partner. Je bent niet de baas over natuur en staat er niet gescheiden boven, maar bent ermee in interactie. Dat zien we terug in alle vroege culturen. In Azië zien we met name het denkbeeld terug van de mens als participant, als integraal onderdeel van een groter geheel van leven.'

De stedeling kan dromen over wolven, maar de boer denkt: maar mijn schapen dan?

Hoe kan het dat we zo verschillen in onze denkbeelden?

'Deze denkbeelden hebben twee wortels. Allereerst in de persoonlijke geschiedenis, want het maakt verschil waar je opgroeit. Dat bepaalt hoe je in contact komt met natuur. Daarnaast is de culturele context belangrijk: je krijgt bepaalde beelden van de natuur van kinds af aan mee door je opvoeders en de media. De plattelanders die in de natuur leven, denken er anders over dan stedelingen. Zij moeten met die

natuur leven. De stedeling kan dromen over wolven, maar de boer denkt: maar mijn schapen dan?'

Ziet u door de jaren heen dat mensen anders met de natuur omgaan?

'Ongeveer twee derde van de Nederlanders vindt nu dat we deel van de natuur zijn en ervoor moeten zorgen. Dit heeft vermoedelijk te maken met het groeiende bewustzijn sinds de crises in de jaren zestig. Ook hebben we er een heuse klimaatcrisis bij gekregen. Ons denkbeeld is mede daardoor aan het verschuiven, maar we handelen er nog niet naar. We handelen nog steeds als "eigenaar". Het is ook helemaal niet makkelijk als je wereldbeeld verandert en je daarnaar wilt handelen. Mensen moeten daarom geholpen worden.'

Met onze campagnes stimuleren wij mensen om duurzamer te leven door ze oplossingen aan te dragen. Hoe kunnen wij mensen daarin verder helpen?

'Het is niet genoeg om grafieken te laten zien en te zeggen: "We moeten het anders doen!" Veel duurzame keuzes zijn duurder, of lastig te verkrijgen. Daarom is het belangrijk om hulp te bieden. Daarnaast is het belangrijk dat mensen zich realiseren dat iedereen het verschil kan maken. Dat is een cruciale opgave van ngo's zoals jullie, maar ook van de overheid. Over de klimaatcrisis kun je zeggen: "Dat moet de politiek oplossen." En dat is deels ook waar. Daar moeten we vooral op sturen en lobbyen. Tegelijkertijd kan een individu ook een bijdrage leveren, door te stemmen, lid te worden van een natuur- of milieuorganisatie en door anders om te gaan met de natuur om zich heen.'

Hoe kunnen we mensen inspireren om bij te dragen aan het herstel van de biodiversiteit?

'Er zijn mensen die misschien heel andere denkbeelden hebben over hun relatie met de natuur, maar ga van daaruit het gesprek aan. Natuur is overal, ook in de achtertuin en in de straat. Nodig mensen uit om dat te zien en te waarderen. Er zijn zoveel aspecten in de natuur die elk mens beroeren. Je raakt nog meer mensen, als je hen aanspreekt op die verbinding met natuur. Als iemand zich realiseert dat je ontzettend veel doet voor de natuur door een vlinderstruik in de tuin te planten, dan is dat fantastisch.'

Kijk op www.natuurenmilieu.nl/update-interview voor het volledige interview met Matthijs Schouten.

TREINREIZEN: HÉT ALTERNATIEF VOOR VLIEGEN

Een internationale treinreis boeken kan een hele opgave zijn. Dat is zonde, want we zien graag dat meer mensen kiezen voor de trein in plaats van het vliegtuig. Hoe kunnen we treinreizen aantrekkelijker maken? Dat begint bij de overheid en treinmaatschappijen. Wij lobbyen daarom voor betere treinverbindingen in Europa. Binnen een land is het vaak goed geregeld, maar internationaal zijn dienstregelingen niet op elkaar afgestemd. De internationale trein is vaak ondergeschikt, en dat moet veranderen. Er zijn gelukkig genoeg kansen voor verbetering.

Daarvoor zijn geen dure investeringen nodig. Denk aan de onnodige stops op een traject. Om dat op te lossen, moeten verschillende landen beter samenwerken. Dat is al gelukt voor de treinreis tussen Amsterdam en Londen: die is onlangs met één uur verkort. Maar we willen dat meer verbindingen beter op elkaar aansluiten. Ook willen we dat de prijzen voor treinreizen meer concurreren met kortereafstandsvluchten binnen Europa, en dat het gemakkelijker wordt om je treinreis te boeken. Online kun je nu eenvoudig prijzen van vliegtickets vergelijken, maar voor treintickets kan dit nog niet goed. Over al deze verbeterpunten zijn wij in gesprek met politici. Dat doen we samen met een coalitie van andere organisaties, zoals de ANWB en de Treinreiswinkel.

Dankzij uw steun kunnen wij hopelijk samen zorgen voor belangrijke veranderingen in het internationale treinverkeer. Zo wordt in de nabije toekomst een treinreis boeken niet alleen makkelijker, maar ook minder prijzig. En komen we sneller en schoner van A naar B.

BIOMASSA: VAN BRANDSTOF NAAR GRONDSTOF

Het debat over biomassa woedt volop, en dat is terecht. Lang niet alle toepassingen van biomassa zijn namelijk even duurzaam en het materiaal is niet oneindig beschikbaar. Om de impasse in het debat te doorbreken, schreef Natuur & Milieu samen met andere organisaties het SER-advies om te komen tot een duurzaamheidskader voor biomassa.

Met het advies, dat net voor de zomer is gepresenteerd, kan de overheid komen tot slimmer biomassabeleid. Centraal staat dat biomassa primair moet worden gezien als grondstof in plaats van als brandstof. Dat uitgangspunt past bij onze biomassavisie. Daarin schrijven we dat biomassa zo hoogwaardig mogelijk moet worden ingezet, en alleen daar waar het een cruciale rol speelt in de transitie naar een klimaatneutrale economie. Zo voorkomen we dat er te veel geïnvesteerd wordt in tijdelijke oplossingen. En zo wordt bovendien belastinggeld beter besteed, namelijk aan duurzame oplossingen voor de lange termijn.

Wij zijn dan ook tevreden dat in het SER-advies staat dat de inzet van biomassa moet worden afgebouwd voor energietoepassingen waarvoor alternatieven bestaan. Denk hierbij aan warmteopwekking, elektriciteitsopwekking en brandstof voor personenauto's. Wat ons betreft neemt de overheid dit advies zo snel mogelijk over, en stopt ze de subsidiëring van de bijstook van biomassa in kolencentrales.

In het advies staat, eveneens in lijn met onze visie, dat biomassa juist wel als grondstof geschikt is voor bijvoorbeeld de bouw en de chemische industrie. Daar is de toegevoegde waarde namelijk veel groter. Voor de lucht- en scheepvaart staat in het SER-advies dat

biomassa als tussenoplossing kan worden ingezet. Dit is onvermijdelijk, omdat daarvoor op korte termijn nog geen duurzaam alternatief is. De echte oplossing voor de luchtvaart is echter niet biomassa, maar minder vluchten, een eerlijke prijs voor tickets, en brandstoffen gemaakt uit CO₂ uit de lucht.

Biomassa moet worden afgebouwd voor energie- toepassingen waarvoor alternatieven bestaan

Wat gebeurt er nu met het advies? Het kabinet komt dit najaar met een reactie, waarin het beschrijft hoe het biomassabeleid eruit komt te zien. Uiteraard blijven wij dit proces op de voet volgen en houden wij u daarvan op de hoogte via www.natuurenmilieu.nl/biomassa.

GROENE DOENER

Paul Tenniglo

IMKER ZET ZICH IN VOOR BEHOUD BIODIVERSITEIT

Toen Paul Tenniglo een paar jaar geleden las hoe slecht het gaat met de natuur, ging er een knop bij hem om. Het heeft volgens hem geen zin om te praten, maar wel om actie te ondernemen. Paul is imker, heeft een moestuin met biologische producten en zaait akkerranden in zijn gemeente in met insectenvriendelijk bloemenmengsel.

'Ik maakte me echt zorgen over de biodiversiteit. Tijdens de imkerkursus begon ik anders naar mijn directe omgeving te kijken. Ik zag op veel akkers weinig afwisseling in de gewassen (monocultuur) en kale bermen. Door te imkeren leer je enorm veel over het milieu waarvan je deel uitmaakt. Ik ga graag het gesprek aan met gemeenten en mensen om (meer) te doen voor het milieu.

Door te imkeren leer je enorm veel over het milieu waarvan je deel uitmaakt

In mijn moestuin gebruik ik bewust geen bestrijdingsmiddelen. Meestal regelt de natuur het zelf wel. Bestrijdingsmiddelen doden het "onkruid", maar dat is vaak juist heel nuttig voor insecten. Gif kan nog jaren in de grond blijven zitten. Bijen nemen het mee naar hun nest en dat kan sterfte veroorzaken.

Sinds kort ben ik ook betrokken bij een zwerfafvalbrigade in mijn gemeente. De bedoeling is natuurlijk om de hoeveelheid zwerfafval te verminderen, maar het is ook goed om te rapen voordat er gemaaid wordt. Zo worden het plastic en blik niet verpulverd - die resten verdwijnen nooit meer uit de natuur - en voorkomen we dat dieren zich verwonden of het opeten.'

Bent u ook groene doener?

Geeft u ook om het milieu, en spant u zich in om de wereld een stukje groener te maken? Wij zijn benieuwd naar uw verhaal. Neem contact op via donateurs@natuurenmilieu.nl en inspireer anderen!

THUISWERKEN: EEN ENORME KLIMAATWINST

Als één op de tien mensen met een baan gemiddeld anderhalve dag per week méér thuiswerkt, scheelt dat jaarlijks 3 miljard kilometer aan woon-werkverkeer. Uit onderzoek van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid uit april 2020, blijkt dat 12 procent van de beroepsbevolking na de coronacrisis vaker wil blijven thuiswerken.

Dit levert jaarlijks 1,7 miljard euro op, en 78 miljoen uur minder reistijd. De klimaatwinst wordt geschat op 353.600 ton minder CO₂-uitstoot. Wegverkeer zorgt voor 21 procent van die uitstoot, waarvan ruim de helft door personenvervoer. Stikstof en fijnstof behoren tot de grootste vervuilers van de luchtkwaliteit.

Thuiswerken betekent dus niet alleen enorme winst voor het klimaat, maar ook voor onze leefomgeving. Natuur & Milieu hoopt dat overheid én werkgevers werknemers blijven stimuleren vaker thuis te werken. En als reizen nodig is, dit zo duurzaam en gezond mogelijk te doen, volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. Daarbij hoort wat Natuur & Milieu betreft een 'gedifferentieerde kilometerheffing'. Dit betekent dat je betaalt voor hoeveel, waar en wanneer je rijdt. De hoogte van de heffing hangt af van hoe vervuilend en zwaar de auto is, hoe druk de weg waarop je rijdt, en wanneer je reist. Dit stimuleert schoner vervoer, zoals fietsen en elektrisch rijden, en is ook een effectieve prikkel om minder te reizen.

**NATUUR
& MILIEU**

Contact over donateurszaken?

Natuur & Milieu
T.a.v. donateursservice
Postbus 1578, 3500 BN Utrecht

030-233 1328
donateurs@natuurenmilieu.nl
www.natuurenmilieu.nl

@natuurenmilieu
Facebook.com/natuurenmilieu
LinkedIn/natuurenmilieu
YouTube.com/natuurenmilieu

ISSN 2211-355X

Deze uitgave is duurzaam geproduceerd op Nautilus Superwhite, 100% gerecycled FSC®-papier.

